

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število rač. št. 11.400

„JUTRA“

Kriza demokracije v Franciji

OB ZADNJI VLADNI KRIZI IN NJENI REŠITVI

Kdor ne veruje v krizo demokracije ob pogledu na Rusijo, Italijo, Nemčijo, Avstrijo in nekatere druge evropske in neevropske države, bo verjel ob pogledu na sedanjo najbolj demokratično Francijo. Vse letošnje leto, polno vladnih kriz in njihovih rešitev brez rešitve nam dokazuje, da boleha demokracija celo v Franciji za marazmom senilnosti. Koliko vlad je imel Pariz od lanskih volitev! Tardieu, Herriot, Paul-Boncour, Daladier, Sarraut, Chautemps — vsi so se zvrstili, kakor da bi bilo dogovorjeno, da mora vsaj vsak malo vidnejši voditelj radikalne socialistične stranke, ki tvori sredino levičarske skupine, enkrat postati ministrski predsednik. Nič ne de, če je njegova funkcija doba zelo kratka, če traja komaj nekaj mesecev ali celo tednov in dni. Vsaka tako sestavljena vlada dobi prej ali slej v parlamentu nezaupnico, ostane v manjšini in je tako po parlamentarni tradiciji prisiljena odstopiti. Tudi Chautempsovo vlado, ki je bila sestavljena v noči od nedelje na ponedeljek, čaka, morda že v najkrajšem času, usoda prejšnjih.

Razvoj ekstremne demokracije je tudi v Franciji, kakor skoraj povsod drugod, razdrobil stranke v nešteto stranke. Sedanji francoski parlament je sestavljen tako, da ni v njem nobene stranke, ki bi kakorkoli prevladovala. Še več, tudi skupine same, ki jih delimo na levo, sredino in desno, so tako porazdeljene, da je nemogoče večji in trajnejši sporazum za sestavo močne čisto levičarske, sredinske ali desničarske vlade. Kakorkoli se sestavi na podlagi tega ustroja sedanjega parlamenta vladna skupina in vlada, vedno bo ostala vsaka v manjšini in bo pri glasovanjih odvisna na milost in nemilost od najbližjih sorodnih izvenvladnih skupin, katere trenutno lahko pridobi z dragocnimi koncesijami in nezdravimi kompromisi, jih pa trajno ne more zadovoljiti in ohraniti. Največ možnosti trajnejšega režima bi imel še celotni levičarski kartel, ki se je pa ob padcu Herriotove vlade razbil in ga je sedaj Chautemps zamenjaval obnovo. Desnica sama je za sestavo večine prešibka in se nikakor ne more sporazumeti s sredino, posebno ne z levičarsko. Tako so zadnje volitve privedle francoski parlamentarizem v zagato in nevarno krizo.

Slabe posledice krize delazmožnosti parlamenta se pa ne kažejo le v njem samem, marveč v vsem francoskem javnem življenju, nenazadnje v financah in državnem gospodarstvu. Kva-

ren je ta upliv enako tudi na zunanjo politiko. Največ opravlja ima demokracija, v večnih krizah slabljena Francija z obema svojima velikima neposrednima sosedama, Nemčijo in Italijo, ki sta obe fašistični, nedemokratični. Italijanski tisk izjavlja že nekaj let, da s Francijo ne more tesneje sodelovati zato, ker ne ve, kdo v njej odloča, v zadnjem času pa izjavlja isto nemški za Nemčijo. Celo sam kancelar Hitler je nedavno dejal, da bi se Nemčija mogla sporazumeti samo s tako Francijo, ki bi jo vodil avtoritativni režim, ki ne bi bil vsak dan v nevarnosti, da ga parlament zruši. Dasi ne soglašamo v tem z Mussolinijem in Hitlerjem, moramo vendar priznati, da sloni kakor notranja tudi zunanja francoska politika na kompromisih, ki povzročajo laviranje. Zlasti opazimo to odtlej, ko je padel pri volitvah Tardieu. Če se to ne bi bilo zgodilo, bi bile razmere v evropski politiki morda bolj stabilne, kakor so. Sreča je le, da Francija tudi v tej dobi ni krenila s poti tesnega naslanjanja na svoje zaveznike, dasi se je z nekimi strani tudi to hotelo.

Hujše so posledice v notranjosti Francije, posebno v gospodarstvu. Deficit v državnem proračunu postaja vedno večji, primanjkljaj in dolg rasteta v težke milijarde, a vsaka sanacija je absolutno nemogoča. Čim stavi katerakoli vlada parlamentu kakršenkoli predlog v tem pravcu, zadene ob granitni odpor strankarskih interesov strank in stranci, ki jim je demagogija, s katero se hočejo okrepiti ali vsaj obdržati pri sedanjih močih, več kakor interes naroda in države. Tako se neresenost finančnih in sploh gospodarskih vprašanj vleče dalje brez konca in kraja v veliko veselje notranjih in zunanjih sovražnikov republike. Koliko časa še? Jasno je, da mora tako krizarjenje privedi do absurda in alternative: ali kaos ali odločna gesta. In res se vsak dan bolj množe glasovi, ki zahtevajo tudi v Franciji omejitev absolutne demokracije s spremembo sedanje ustave. Toda za to je parlament nesposoben, zlasti sedanji. Vse kaže, da bodo zato potrebne prihodnje leto nove parlamentarne volitve. Po sedanjem razpoloženju so-deč, se bo pri njih pokazala močna tendenca premika na desno.

Tako se kažejo torej tudi v Franciji prvi znaki bližajočega se konca demokracije in absolutne moči parlamentarizma. Morda bo ta proces daljši kakor je bil drugod, a razvoj gre pač tako.

udarja se, da bo nova vlada kot čisto radikalna razpolagala z mnogo manj sigurno večino, ker je navezana na naklonjenost ali nevtralnost strank, ki se dotikajo radikalov na levi ali desnici. Posebno se naglašja, da je Chautemps mnogo izgubil s tem, da je Pietri odklonil njegovo vabilo za vstop v vlado in je tako izgubil stik z zmernimi skupinami na desnici in z desničarskim centrom, kar bi mu utegnilo prinesiti odločilen udarec. Nikče v Franciji ne veruje, da se bo Chautempsu posrečilo v zbornici spraviti skozi odobritev njegov program finančne sanacije in zunanje varnosti, kakor je to sam naglasil v svojem govoru preteklo noč.

Nesprejemljivi nemški pogoji

NEMČIJA ZAHTEVA POVEČANJE VOJSKE NA 300.000 MOŽ, 300 TANKOV, 400 LOVSKIH LETAL, 4 ODDELKE OBRAMBNIH LETAL, PODMORNICE IN NOVE KRIŽARKE. ENOTNE FRONTE VELESIL NAPRAM NEMČIJI NI VEČ.

PARIZ, 28. novembra. »Matin« se bavi v daljših izjavanjih z zahtevami, ki jih je sporočila Nemčija rimski vladi kot pogoj za nadaljnje sodelovanje Nemčije pri razorožitvenih pogajanjih. List naglašja, da pomeni obnavljanje starih naziranj, če se hoče govoriti o splošni razorožitveni konvenciji. Nemčija zahteva zvišanje števila svoje vojske v mirnem času od 100.000 na 300.000 mož, mimo tega pa še 300 tankov in 400 lovskih letal obenem s 4 velikimi oddelki obrambnih letal, ki bodo tako razmešeni, da bodo pripravljeni za obrambo napram Poljski, Čehoslovski in dva proti Franciji v Porenju, da bi tako zagotovili Nemčiji potrebno varnost pred morebitnimi napadi iz zraka. Zato pa je Nemčija pripravljena pristati na internacionalizacijo celokupnega civilnega letalstva. Francija napram tem zahtevam še ni zavzela svojega stališča. O kaki enotni fronti ve-

lesil proti Nemčiji ne more biti danes nič govora. Ta fronta je že davno razbita in se mora sedaj Francija sama odločiti. Če bi parlamentarna kriza trajala še nadalje, bi se utegnil položaj Francije nevarno poslabšati. Zato bi bil edino še najprimernejši izhod v direktnih pogajanjih z Berlinom. Še večja pa bi bila nevarnost za Francijo, če bi skušala ta pogajanja zavlačevati in onemogočati. Politični krogi pripisujejo tem izjavam »Matina« velik pomen.

NEW-YORK, 28. novembra. Tukajšnji listi Hearstovega koncerna poročajo, da bo Hitler v najkrajšem času zahteval spremembo klavzul versajske mirovne pogodbe s posebnim ozirom na oborožitev na morju. Nemška vlada bo zahtevala dovoljenje za gradnjo podmornic za obrambo baltskih obal, kakor tudi za gradnjo dveh novih križark po 10.000 ton.

Ozadje obiska Litvinova v Rimu

PODPIS NENAPADALNE POGODBE. RIM BO POSREDOVAL ZA NOVO ZBLIŽANJE MED MOSKVO IN BERLINOM.

PARIZ, 28. novembra. Posebni dopisnik »New-York Herald«, ki potuje z Litvinovim na parniku »Conte di Savoia«, poroča, da bo Litvinov v Rimu ratificiral nedavno sklenjeno rusko-italijansko nenapadno pogodbo.

RIM, 28. novembra. Obisk Litvinova v Rimu je predmet obširnih komentarjev italijanskega tiska. Naglašja se, da je to prvi oficijelni obisk sovjetskega ljudskega komisarja za zunanje zadeve, odkar je bila proglašena sovjetska republika v Rusiji. Z ozirom na to je tudi pomen tega obiska zelo velik in ni nobenega dvoma, da bodo ob tej priliki sklenjeni mnogi zelo usodni sklepi. Tukajšnji politični krogi še nadalje naglašajo, da bo storil Mussolini vse mogoče, da bi privedel

odnošaje med Moskvjo in Berlinom zopet na staro črto, ko je še bilo sodelovanje Nemčije in Rusije glavna podlaga vseh gospodarskih načrtov sovjetske vlade. Zaradi neurejenih odnošajev med obema državama sovjetska vlada ne more v tako kratkem času zamenjati nemških inženjerjev in strokovnjakov z drugimi strokovnjaki, pretežno s francoskimi. Samo urejeni odnošaji med Nemčijo in Rusijo bi bili v stanju omogočiti nadaljnji industrijski progres v Rusiji, ker so za to postavili temelje nemški inženjerji, ki bi morali tudi dokončati začetno delo. Sicer bi bilo vse, kar je bilo doslej doseženega v Rusiji, prav resno ogroženo.

Podpis pogodbe s Turčijo

BEOGRAD, 28. novembra. Turški zunanji minister Tevfik Ruždij bej je odšel po programu včeraj dopoldne ob 10.15 uri v maršalat dvora, kjer se je vpisal v dvorno knjigo. Nato je obiskal zunanjega ministra dr. Jevtiča. Ob 11. uri je bil sprejet v avdijenci pri Nj. Vel. kralju, ob 12. uri pa pri ministrskem predsedniku dr. Srškiću. Na čast Tevfiku Ruždiju beju je priredil ob 13.30. uri zunanji minister dr. Jevtič intimno kosilo. Popoldne ob 17. uri je bila podpisana pogodba med kraljevino Jugoslavijo in Turčijo.

Baldwinove tri možnosti

LONDON, 28. novembra. Ob koncu debate o odgovoru na prestolni govor se je dvignil podpredsednik in voditelj konservativcev Stanley Baldwin, da bi zavzel svoje stališče k vprašanju razorožitve in nemške zahteve po enakopravnosti. Baldwin je izjavil, da je treba pogledati resnici brez strahu v oči. Obstojalo je tri možnosti: prvič razorožitev vseh držav na stališču, na katerem se je razorožila Nemčija, drugič enaka odprava vseh ofenzivnih orožij in tretjič nova oborožitev in z njo zvezano izzivanje najstrašnejše katastrofe. Tretjo možnost je treba na vsak način preprečiti. Stalno je nevzdržno, da bi se omejevala enakopravnost eni ali drugi državi. Baldwin

je končno opozoril na eventualna direktna pogajanja med Nemčijo in Francijo, ki bi bila velikega pomena z ozirom na stremljenje po mednarodnem miru.

ANGLEŠKI KAPITAL ZA FRANCIJO.

LONDON, 28. novembra. V svojem komentarju svetovnega mednarodnega valutnega položaja naglašajo »Financial News«, da je Anglija eventualno prav rada pripravljena otvoriti velike kredite francoski vladi, ne pa Francoski narodni banki, ki tega ne potrebuje. List piše med drugim: »Nedvomno bi angleške oblasti zelo rade otvorile Franciji kredit v angleških funtih. Trnjevo vprašanje 15% naklade na carine ne bi bilo nepremostljiva ovira za odobritev takega kredita. Francoska vlada, ker tukaj nikakor ne gre za Francosko narodno banko, temveč za državne finance in proračun, s katerim razpolaga francoska vlada, bo našla ob sleherni priložnosti v Angliji široko odprta vrata, kakor jih je prej našla Anglija v Franciji.

PADANJE BREZPOSELNOSTI V USA.

WASHINGTON, 28. novembra. Po zadnjih statističnih podatkih znaša sedaj število brezposelnih v Združenih državah Severne Amerike okrog 10.000.000 in se je torej od začetka izvajanja nove gospodarske politike znižalo približno za 5.000.000 oseb.

Upi in dvomi Chautempsove vlade

CHAUTEMPS UPA, DA BO USPEL, V SA JAVNOST PA JE PREPRIČANA, DA BO PADEL ŠE PREJ KO SARRAUT.

PARIZ, 28. novembra. Ministrski predsednik Chautemps je imel sinoči dolg razgovor s finančnim ministrom Bonnetom in ministrom za državni proračun. Razgovor se je gibal okrog vprašanja, kako doseči sprejem in odobritev proračuna. Vlada bo predložila zbornico osnutkov, v katerem se bo proglasila za »vlado narodne rešitve«. Politični krogi verujejo, da bo vlada s to formulo našla podporo v zbornici na velike simpatije.

PARIZ, 28. novembra. Politični krogi splošno prerokujejo vladi Chautempsa mnogo krajše življenje, kakor ga je imela Sarrautjeva vlada, čeprav je Chautemps močnejša in izrazitejša osebnost v primeri s svojim predhodnikom. Po-

Dnevne vesti

Sprememba v mariborski bolnišnici. Dosedanji splošno priljubljeni primarij kirurškega oddelka mariborske splošne bolnišnice g. dr. Božidar Lavrič je že zapustil svoje mesto in bo s 1. decembrom prevzel vodstvo kirurškega oddelka ljubljanske javne bolnišnice. Odličnemu zdravniku želimo na njegovem novem mestu ves uspeh v korist trpečega človeštva!

Poročila sta se v tukajšnji stolnici g. Fedor Gregorič, inženjer falske elektrarne in ga. Štefanija Kunovarjeva. Čestitamo!

Smrtna kosa. Na Aleksandrovi cesti je umrl v starosti 75 let posestnik in izdelovalec pil g. Franc Ksaverij Kantner. Prav tako sta v nedeljo umrli tudi 67-letni zasebnik g. Andrej Petek iz Studencev in hišna posestnica, 65letna ga. Elizabeta Lorbekova iz Mejne ulice. N. p. v m.!

Umrli so pretekli teden v Mariboru: 77letna Terezija Tyrševa, 1letni Branko Kaporčič, 57letni Ivan Vogrin, 67letna Ursula Mlinaričeva, 73letni Jakob Polanec, 56letni Bernard Auer, 67letni Luka Brolih, 23letni Jakob Maucer, 61letni Jakob Hožič, 83letna Julijana Reberniškova in 2mesečna Silva Jelenikova. N. p. v m.!

Dr. Ivan Perne umrl. Po brzojavni vesti iz Ženeve je tamkaj nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, delegat naše vlade pri Društvu narodov in razorožitveni konferenci g. dr. Ivan Perne. Pokojnik je bil rojen na Gorenjskem v okolici Kranja in je bil star šele 44 let. Bil je znan kot eden najodličnejših in najsposobnejših diplomatskih uradnikov. Z ozirom na te njegove možnosti je bil kot svetnik našega zunanjega ministrstva poslan v Ženevo, kjer je bil načelnik naše delegacije pri Društvu narodov in stalni izvedenec naše države pri tej mednarodni instituciji. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Profesor Luka Brolih na zadnji poti. Na tukajšnjem mestnem pokopališču na Pobrežju so v soboto popoldne ob ogromni udeležbi odličnega mariborskega občinstva in dijaštva položili k zadnjemu počitku mnogo prerano umrlega profesorja in vrlega narodnjaka g. Luko Broliha. In prav ta izredno mnogoštevilna udeležba pokojnikovih prijateljev, znancev, spoštovalcev in učencev je nazorno pričala, kako ogromno ljubezen si je znal nepozabni pokojnik ustvariti s svojim plodonosnim delom in nesebično požrtvovalnostjo v srečih mariborskih sodobnikov. Pred mrtvašnico in po vsej poti do groba so tvorili pogrebci gost, resnobaen špalir, skozi katerega so poneli črni možje krsto s pokojnikovim truplom na njegovi zadnji poti. Mimo celotnih profesorskih zborov, dijaštva mariborske realne gimnazije in starešinstva akademskega društva »Triglava« so sledili globoko žalujoči rodbini mnogoštevilni prijatelji in znanci, med njimi mestni župan dr. Lipold, okrajna glavarja dr. Senekovič in Makar, predsednik okrožnega sodišča dr. Žiher z mnogimi sodniki, prvi državni pravdnik dr. Jančič, predstojnik mestne policije dr. Hacin, minister v p. dr. Kukovec, več članov tukajšnjega častniškega zbora in drugi. Dijaški pevski zbor je zapel najprej v slovo pretresljivo žalostinko »Vigred«, nakar se je ob odprtem grobu poslovenil od pokojnika v imenu zavoda, na katerem je profesor Brolih poučeval, njegov ravnatelj dr. Heric, za njim pa je izrekel tople poslovilne besede kot predsedniku starešinske zveze »Triglava« profesor dr. Strmšek. Ko so po blagoslovitvi krste med petjem nagrobnice začele padati v grob prve grude prsti, je moglo ostati le malokatero oko suho. Bodi ohranjen vzornemu možu trajen, svetel spomin!

Na praznik zedinjenja dne 1. decembra bo svečana služba božja v tukajšnji stolnici ob 11. uri. Udeležiti se je morajo vsi gg. rezervni častniki v uniformi.

Iz Združenja trgovcev. Z ozirom na sklepe ljubljanskih gospodarskih krogov morajo biti jutri v sredo 29. t. m. trgovine pol dneva zaprte. V Mariboru bodo zato odprte samo od 10. do 12. ure, ostali čas pa zaprte. Združenje trgovcev za mesto Maribor v Mariboru.

Obrtniška proslava praznika zedinjenja. Jugoslovansko obrtništvo dravske banovine je že lani proslavilo 1. decembra pod okriljem svojega osrednjega »Društva jugoslovanskih obrtnikov v Ljubljani« kot dan, ki ga na eni strani veže skupnost tradicije vsega našega naroda v spoštovanju zgodovinsko najpomembnejšega dne v naši zgodovini, na drugi strani pa kot dan, ki ga najpoveže na znotraj in na zunaj v enoto, ne le fizično, temveč tudi moralno. Z ozirom na to, hoče naše obrtništvo proslaviti 1. december tudi kot svoj nacionalni obrtniški praznik.

NOVA JUTROVA KNJIZICA

„JELARJEVI ČUVAJI“

je dospela v upravo »JUTRA« in »VEČERNIKA« Maribor, Gosposka ulica šte. 11

Učiteljsko društvo za Maribor mesto zboruje dne 30. t. m. ob pol 9. uri v dvorani Ljudske univerze na Slomškovem trgu. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk predavanje tov. Antona Hrena, šolskega upravitelja v Studencih pri Mariboru, o stanovsko-gospodarskih institucijah. Na zborovanje so vabljeni učiteljski petih letnikov drž. učiteljskega. Istotako so dobrodošli brezposelni učiteljski abiturienti.

Združenje rezervnih častnikov in bojnikov, športni odsek, ima smuško telovadbo jutri, v sredo 29. t. m. ob 20. uri v klasični gimnaziji.

Božična obdaritev državnih upokojenecv. Društvo državnih upokojenecv v Mariboru bo za Božič obdarilo s podporami po 100 Din deset svojih najpotrebnejših članov. Prednost imajo vdove, ki so bolehe in imajo nepreskrbljene otroke ter so najmanj že pol leta članice društva. Prošnje je vložiti do 15. decembra pismeno ali pa ob sobotah med 15. in 17. uro ustmeno v društvenih prostorih v Nabavljalni zadrugi na Rotovškem trgu.

»Ribarski kalendar« za prihodnje leto je izdal oblastni odbor »Jadranske straže« v Splitu in se dobi pri izdajatelju oziroma v knjigarnah. Vsebinsko koledarja je zelo pestra in vsebuje poučne in zabavne članke, pisane zelo poljudno od naših najboljših poznavalcev morja in ribištva. Koledar obsega 140 strani in mnoge fotografske posnetke ter skice. Med drugim vsebuje tudi vse mogoče zakone in pravilnike, navodila in informacije, ki jih nujno potrebuje vsak, ki se bavi z ribolovom.

Proslava 1. decembra. Sokol Maribor-matica priredi poleg akademije vsakoletno proslavo državnega in sokolskega praznika 1. decembra ob 11. uri dopoldne v gornji dvorani Narodnega doma z zaobljubo novih članov. Sodeluje mešani pevski zbor drž. učiteljske šole. Vstop brezplačen. K proslavi pozivamo vse članstvo in Sokolstvu naklonjeno javnost. — Uprava.

Cercle français. Francoski krožek v Mariboru bo priredil v četrtek 30. t. m. ob 20. v »Vesni« družabni večer s koncertnimi točkami in igro. Posebno opozarjamo, da bosta sodelovala domača umetnika gđc. Erna Kovačeva z originalnimi plesi in g. Taras Poljanec, ki bo izvajal na gosli med drugimi komadi tudi Paganinijevo sonato v e-molu. Vsi člani in prijatelji društva so vabljeni. Vstopnine ni. Po sporedu čajanka.

Pretekla tujsko-prometna sezona v Sloveniji je zabeležila v času od 1. januarja do 30. septembra t. l. 150.332 tujcev, in sicer je prišlo v naša letovišča na počitnice 110.557, poslovno pa 39.775 tujcev. Skupno so tujci plačali v tujsko-prometnih krajih 736.597 prenočnin. Povprečno se računa, da so tujci pustili v naši banovini v prvih 9 mesecih letošnjega leta nad 50 milijonov dinarjev, kar je v našem ožjem narodnem gospodarstvu nedvomno prav pomembna vsota. Med tujci je bilo 81.678 Jugoslovancev, ostali pa so bili podaniki raznih drugih držav. Z obžalovanjem je treba ugotoviti, da pogrešamo v naših letoviščih predvsem goste iz zahodne Evrope, pa tudi iz Poljske in Rumunije.

Prvi jugoslovanski protituberkulozni kongres. Jugoslovanska protituberkulozna liga in Jugoslovansko društvo ftizeologov priredita prihodnje leto v času od 10. do 13. maja I. jugoslovanski protituberkulozni kongres. Organizacija kongresa je poverjena Narodni protituberkulozni ligi v Ljubljani ter zdravnikom specialistom iz dravske banovine. Kongres bo deljen v propagandno-poučni in klinično-medicinski del. Na kongres bodo vabljeni tudi zastopniki protituberkuloznih organizacij iz sosednih držav. Iz naše države se bodo kongresa udeležili specialisti-ftizeologi, predstavniki državnih in samoupravnih zdravstvenih oblasti, zastopniki bolnišnic in zdravilišč, zastopniki večjih mest ter zastopniki protituberkuloznih lig iz vse države. Namen kongresa bo, da utrdi za vso državo in vse zdravstvene oblasti enotne smernice za pobijanje tuberkuloze in da se ugotovi enoten načrt za sodelovanje vseh faktorjev, ki jim je naloga skrb za ljudsko zdravje v boju proti tuberkulozi. Ker bo to prvi protituberkulozni kongres v državi, bo brez dvoma velike važnosti za nadaljnjo borbo proti jetiki v naši državi. Javnost si dovoljujemo že danes opozoriti na ta kongres s prošnjo, da se v tem času ne prireajo drugi kongresi. Pričakujemo, da bo pomen in važnost kongresa upoštevala vsa naša javnost in podprla organizacijo in izvedbo tega kongresa. — Upravni odbor Narodne protituberkulozne lige.

Odbor J. N. A. D. »Jadrana« se je konstituiral naslednje: predsednik cand. iur. Drago Zalar, podpredsednika cand. iur. Janez Jeruc in cand. ing. Rihard Marušič, tajniki: stud. iur. Stane Klemenc, stud. phil. Milena Fetičhova in stud. iur. Savo Zuzič, blagajniki: stud. iur. Mladen Mikšič, knjižničarja: stud. phil. Edo Grgič in stud. teh. Joško Praček, čitalničar cand. iur. Djordje Knežević, gospodar: stud. iur. Milan Orožen, in arhivar stud. teh. Edvard Lah. Namestniki so: stud. iur. Boris Tranpuž, cand. iur. Peter Rutar, cand. iur. Karel Kirn, stud. med. Ivo Posinkovič in cand. phil. Milica Jenkova. Načelniki sekcij so: kulturno znanstvene abs. iur. Zdravko Gosak, socialno gospodarske cand. iur. Slavko Čeplak, dramske cand. iur. Karel Kirn, šahovske: stud. iur. Anton Preinfalk, ženske: cand. phil. Milica Jenkova, zabavne: stud. iur. Dušan Verbič in sportne: stud. iur. Lev Svetek. Revizorji so: abs. iur. Andrej Uršič, stud. tehn. Dušan Ekar in stud. iur. Boleslav Hiter. V razsodišču so: Društveni tožilec abs. iur. Stane Bidovec, namestnik cand. iur. Karel Orel, člani razsodišča cand. ing. Matija Roth, cand. iur. Boris Žirovnik, cand. iur. Vekoslav Valentinčič in cand. iur. Mirko Lokovšek, namestnika pa sta cand. iur. Žiga Vodusek in stud. med. Zdenko Mrmolja.

Tragedija v družini beogradskega Slovenca. Včeraj zjutraj je v Beogradu iz ljubosumnosti ustrelil najprej svojo ženo, nato pa še sebe znani ljubljanski stavbni podjetnik Pavle Kotnik. Dočim je bil on na mestu mrtve, je bila žena v smrtno nevarnem stanju prepeljana v bolnišnico, kjer ji pa niso mogli pomagati in je kmalu nato sledila možu v večnost. Pokojnica je bila Dunajčanka, Kotnik pa Ljubljančan.

Radio Ljubljana. Spored za torek 28. t. m. Ob 12.15: reproducirana glasba (naše vojaške godbe igrajo); 12.45: poročila; 13: reproducirana glasba (za ples in dobro voljo); 18: otroški kofček (ga Gabrijelčičeva); 19: francoščina (prof. Preželj); 19.30: »Moja pot po Norveški« predava dr. Škerl; 20: duet citrašev Ahačič iz Tržiča, vmes poje kuplete g. Bajde.

Kino Union. Od danes dalje »Nedolžnost z dežele« z L. Englichevo in Ralphom A. Robertsom. Posebno uspela vesele igra. Pričakujemo senzacionalni vefilm »Neki gospod Gran« s Hansom Albersom in Karino Hardtovo.

Gralski kino. Danes, torek, zadnji dan »Brod brez luke«. Izboren Harry Pielov film. V sredo začne velika senzacija za Maribor »Titani neba« (Junaki zraka), vefilm o ljubezni, tovarištvu in prijateljstvu med junaki zraka. Film je nemški.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, slujanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščanju na koži, tvorih uravna »Franc-Josefova« voda izborna toli važno delovanje črevesja.

Na odo gledališče

REPERTOAR.

Torek, 28. novembra ob 20. uri »Pončira in pop Spira«. Red C. Znižane cene.

Sreda, 29. novembra ob 20. uri »Študentje smo«. Red B.

Četrtek, 30. novembra ob 20. uri: »Akademija Sokola-matice«.

Petek, 1. decembra ob 15. uri: »Akademija Sokola-matice«. Ob 20. uri: »Deseti brat«. Slavnostna predstava.

Prihodnja predstava Bučarjeve jazz-operete »Študentje smo« bo jutri, v sredo 29. t. m. za red C. Ta opereta radi svojih temperamentnih glasbenih točk in komične vsebine splošno ugaja.

Gostovanje priljubljenega operetnega tenorja Djuke Trbuhoviča bo tekom prihodnjega tedna. Nastopil bo v privlačni Granichstädtenovi opereti »Orlov« kot Dorošinski, ki je nedvomno njegova najboljša uloga ter je ž njo nastopil uspešno tudi v tujini.

Na državni praznik uprizore zvečer Delakovo priredbo Jurčičevega »Desetega brata« kot slavnostno predstavo.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, slujanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščanju na koži, tvorih uravnavaj »Franc Josefova« voda izborna toli važno delovanje črevesa. Odlični moške zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenese »Franc Josefovo« vodo. »Franc Josefova« gencica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kulturno društvo »Triglav« priredi v soboto, dne 2. decembra v vseh prostorih Narodnega doma svoj Miklavžev večer.

Sv. Miklavž obvešča vse one, ki ga žele na dom, da je letoš radi splošne krize znižal honorar in pride lahko k vsakomur. Vabila na upravo »Večernika« pod »Radi krize«.

Srečke III. razreda državne razredne loterije so prispele in jih igralci lahko dvignejo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Gosposka ul. 11.

Tradicionalni Miklavžev večer ISSK Maribora v soboto, dne 2. decembra 1933: ob 16.30 za otroke, ob 20.30 za odrasle v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Oddaja daril od 13. ure dalje istotam.

Preprečena težka avtomobilska nesreča. Predsinočnim bi se v močnem meteu v Koških skoraj zgodila avtomobilska nesreča, ki bi nedvomno zahtevala nekaj smrtnih žrtev. Iz Maribora je vozil proti meji neki avstrijski avtomobil, v katerem so sedele štiri osebe. Šofer je nenadoma izgubil orientacijo in zavozil s ceste čez jarek v ograjo vrhu škarpe nad železniškim tihom, kjer je srečno obstal. Da ni bilo čvrste ograje in pa da ni šofer v zadnjem trenutku avtomobila močno zavrl, bi vozilo nedvomno padlo na progo in se razbilo. Avtomobil so nato rešili iz neprijetnega položaja mariborski gasilci s svojim motornim dvigalom.

Hltro se je ujela. V ponedeljek zvečer okrog 8. ure se je pojavila pred tukajšnjim glavnim kolodvorom neka ženska srednje starosti in se tamkaj čakajočim šoferjem avtomobiljev predstavila kot Marija Kranjčeva iz Maribora. S prijaznim nasmehom in gostobesedno jim je ponudila v nakup več kosov različne posteljnine. Šoferji pa niso hoteli biti kupci sumljivega blaga, temveč so jo ovadili bližnjemu stražniku. Pri zaslišanju je ženska priznala, da je v resnici že 26 krat predkaznovana Frančiška Simoničeva od Sv. Andraža v Slov. goricah in da je posteljino malo prej ukradla z dvorišča Pokojninskega zavoda na Kralja Petra trgu. Sedaj bo morala romati že sedemindvajsetič za zamrežena okna tukajšnjih zaporov.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 0.1 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 0.1 stopinj C; barometer je kazal pri 13.6 stopinjah 735.5, reduciran na ničlo pa 733.8; relativna vlaga 93; od včeraj na danes je padlo 0.6 mm snega. Vreme je oblačno. Vremenska napoved pravi, da se bo vreme počasi razjasnilo in bo temperatura padla.

Mariborsko okrožje in zimski sport

PROTI VEČNEMU PROTEŽIRANJU GORENJSKE.

Znano je, kako se Mariborska zimskosportna podzveza (MZSP) že leta in leta trudi, da bi dobila v izvedbo vsaj en del državnega smučarskega prvenstva.

Znano je tudi, da jugoslovanska zimskosportna zveza že nekaj let sem to izvedbo mariborski podzvezi vedno obljublja, a do uresničenja nikdar ne pride. Vedno je vmes kaka »nepredvidena« zapreka, radi katere »se mora« preložiti vsa tekmovanja kam drugam, kakor na — Gorenjsko. Samo tam je doma pravi sneg za tekme, samo tam so sprejemne možnosti, samo tam so vsi drugi potrebni činitelji, ki omogočajo izvedbo državnega prvenstva. Skratka: Gorenjska je kar se tiče zimskega sporta — »bog bogova«.

Če pa pogledamo tej stvari malo ostreje v oči in jo temeljiteje pretehtamo, pa pridemo do nepobitnega zaključka, da bi mariborska podzveza prav tako lahko organizirala n. pr. smučski tek za državno prvenstvo, kakor Gorenjska, če že ne boljše. Zakaj neki imamo tako krasno, za večje smučske prireditve kakor nalašč ustvarjeno lego našega mesta. Kateri gorenjski smučski center ima toliko sprejemnih možnosti, kakor n. pr. naš Sv. Lovrenc, spodnja Mežiška dolina (Guštanj, Rimski vrelec in Kotlje), gornja Mežiška dolina (Prevalje, Mežica, Črna) ali Slovenjgradec? In če so skakalnice res neobhodno potrebne, zakaj zveza tega ne pove in zakaj nikdar ne bena naša skakalnica ne ustreza ne vemo kakim mednarodnim stilom, tudi potem ne, ko zveza načrte ponovno pregleda, preuredi in odobri. Klubi delajo, popravljajo, se zadolžujejo — vse radi skakalnice, ki pa še vedno ne ustreza zvezinim predpisom, čeprav je zveza sama naročila popravila.

Letos ima zveza priliko, da se vsaj malo revanšira za vse dosedanje neizpolnjene obljube. Vemo sicer, da nam ne bo dala v izvedbo kake resnejše prireditve, ker so te, kakor rečeno, monopol Gorenjske, more pa ustreči naši podzvezi na drug način:

Avstrijski listi so te dni poročali, da bosta letos trenirala naše smučarje dva znana avstrijska mojstra v smuku, Guzi Lantscher in Harald Reindl.

Kakor znano, sta to strokovnjaka za tekmovanja v smuku. V tej vrsti tekmovanja je naša podzveza kvalitativno približno enakomočna kakor Gorenjska. Zato bi bilo primerno, da vodi eden od gori navedenih trenerjev, ako jih je zveza zares najela, vsaj en tečaj tudi na področju mariborske podzveze. Zakaj naj bi bili privilegirani z zveznimi tekmovalnimi tečaji vsako leto samo gorenjski in ljubljanski smučarji, ko so pa podzveze enako pravne?

Gotovo bi se našel na področju MZSP naravnost sljajen teren za kak tečaj. Če ne bliže, pa gotovo na Uršlju gori, ali — če še tam ne, bi bili zadovoljni na Peci, kjer bi bilo tekmovalnim tečajnikom, kar se tiče terena in oskrbe, gotovo dovolj ustrezno. Najbolj pripraven pa bi bil za ta tečaj po našem mnenju t. zv. »Ovšenov travnik« na severnem pobočju Uršlje gore. Ta travnik je našim smučarjem menda bolj malo znan, čeprav je radi

Jurčičev »Deseti brat«

Delakova dramatizacija in režija.

Menda ga ni slovenskega romana, ki bi bil znan tako na široko, kakor je Josipa Jurčiča »Deseti brat«. Kdor ga še ni čital, ga je gotovo že videl dramatiziranega na kakšnem podeželskem ali poklicnem odru. Tudi v Mariboru smo pred leti videli Govekarjevo dramatizacijo v stilu znanih ljudskih iger. Prenovljenega, pomlajenega, času približanega nam ga je prinesel s premiero v soboto in prvo reprizo v nedeljo v svoji dramatizaciji, inscenaciji in režiji g. Ferdo Delak. Predelal ga je v štirinajst s projiciranimi napovedmi zvezanih slik tako, da je ohranil kot osredje desetega brata Martina Spaka, dočim ostaja vse drugo kot ilustracija, postransko dogajanje. S tem je ostal, kakor tudi po besedilu in vsem drugem, bližji originalu in je svoje delo tudi označil kot »oderski roman«.

Tako je odstranil hibe prejšnje dramatizacije, a le dramatizacija je vendarle ostalo tudi njegovo delo. Nedognane dokončnosti, ki nam na koncu sili podzvestno v občutje, ni mogel docela preprečiti. Je pač tako, kakor z vsemi takimi in podobnimi eksperimenti, ki nam jih odnima novi razvoj. Vendar moramo priznati, da je z dramatizatorjevega

ALBUS terpentinovo milo

svojega terena morda edinstven na področju MZSP. S svojo skoraj 2 km hudo strmino in 1 km širino nudi smučarjem, posebno za smuk, najrazličnejše možnosti. Ima pa tudi to odliko, da je na njem skoraj od Vseh svetnikov pa notri do Svečnice nepretrgoma najboljši pršič.

Mariborski zimskosportni podzvezi torej priporočamo, da stori pri zvezi potrebne korake: na zvezi pa je, da končno vendarle enkrat tudi mariborski podzvezi privoščijo že tolikokrat obljubljeno, a doslej nikdar podeljeno — drobtinico!

umetniškega zrelšča ta »Deseti brat« lepo posrečen. Taka je tudi režija in inscenacija. Če bi bil imel g. Delak kot režiser več časa in možnosti, bi bil morda dosegel tudi v ansamblu še več uspeha, zlasti v posameznostih, v nekaterih finсах. Izrecno omeniti bi mogel le pretep med Spakom in mladim Piškavom, ki bi se moral malo bolj maskirati, da ne bi bilo tako zelo vidno, da lete udarci po zraku in da zleti strel v tla. Tehnika prizora popravi lahko tudi te hibe, ki učinkujejo sedaj diletantsko, komično.

Močne like so izoblikovali skoraj vsi igralci, zlasti pa so bili v ospredju dograjeni lik Martina Spaka (g. Pavle Kovčič), Krjavelj (g. Rasberger), Dolef (g. Daneš), zdravnik Vencelj (g. Tovarjnik), Matevžek (g. Gorinšek), Obišček (g. Furijan), kakor tudi liki graščaka Benjamina (g. Grom), graščaka Piškava (g. VI. Skrbinšek), Benjaminove žene (ga. Zakrajškova) in fino lirčno pogodenega para Manice in Lovra Kvasa (gdč. Kraljeva in g. Nakrst). Nekoliko manj močno podčrtan je bil Marjan Piškav (g. Medven). Ostali so nudili lepo ansamblsko igro in ustvarili deloma pregnantne figure; igrali so: krčmarja Peharčka g. Harastovič, dedca g. Verdonik, dekle gdč. Starčeva, Balčka mali

Skrivnost pranja:

Mohor, Uršo ga. Dragutinovičeva, kmeta g. Crnobori, Dražarjevega g. Verdonik, njegovo nevesto ga. Gorinškova, Miha izpod Gaja g. Blaž, Krivca g. Furijan, Krivčevko ga. Savinova, sodnika tudi g. Blaž, Zmuzneta pa g. Harastovič.

Pri premieri v soboto je bil obisk prav dober, pri prvi reprizi v nedeljo pa bolj slab. —r.

Sokolstvo

Važno predavanje za novo sokolsko članstvo. V sredo 29. t. m. ob 20. uri bo v društveni sobi v Narodnem domu tretje predavanje za novo sokolsko članstvo. Posebna vabila se tokrat ne bodo razpošiljala. Opozarjajo pa se vsi prizadeti, da je to predavanje obvezno za vse novo članstvo in ne sme brez tehtnega vzroka nihče izostati. Zaobljuba novega članstva bo že v petek 1. decembra ob 11. uri dopoldne v Narodnem domu ob priliki proslave praznika Zedinjenja. Zdravo!

Sokol Sv. Trojica v Slov. gor. Število sokolskih pripadnikov — majhnih in velikih — stalno narašča. Sokol bo priredil dne 5. dec. Miklavžev večer, 17. dec. pa slavnostno akademijo v proslavo zedinjenja. — Pridite!

Škotska skopost.

Šestnajstletni sin trgovca Škota prosi očeta za pol šilinga.

— Kaj boš s tolikim denarjem, — vpraša strogo oče sina.

— Ogledal bi si rad v zverinjaku veliko kačo.

— Vzemij moje povečevalno steklo, pa glej gliste na vrtu, videl jih boš kot velikanske kače in te ne bo ničesar stalo.

V knjižarni.

— Želi milostiva mogoče knjigo lažje sodobne literature ali klasične teže?

— Teža ne igra nobene vloge, ker je moj mož, ki bo prišel po knjigo, prvak težkoatletskega kluba.

J. E. Rubln:

Roman iz ozke ulice

Vse je bila njena domišljija, tudi to, da jo je pogledal in da je mislil nanjo, tako si je mislila sama pri sebi.

Tudi drugi dan ni prišel. Ne opoldne ne zvečer. Ulica je bila dolga in prazna in hodila je po njej počasi, kakor da čaka.

»Saj ne čakam,« si je ugovarjala, »vseeno je«. In vendar je čutila, da je nemirna in da si sedaj želi, česar se je poprej bala. Bilo je nekaj zanimivega v tistem vsakdanjem srečanju. Samo zanimivega? Ali ni bilo nič več? Zakaj pa se ji sedaj zdi, da bi bilo bolje hoditi po glavni ulici? Morda hodi tam? Toda ne! Mislil bi, da je prišla za njim. In kdo ve, ali ne pride zopet? Če je res, kar je mislila, bo prišel in bo vse kakor prej. In vendar je šla tisti dan po glavni ulici da bi ga kje zagledala. Ni ga bilo nikjer.

Med tem pa je bilo že ivje pobelilo drevje in ozračje s svojimi belimi zvezdami, kakor da naznanja nekaj skrivnostnega. Niti zapazila ni, da se je približal Božič. Kako je to čudno. Dan na dan hodijo po ulicah ljudje vsak s svojim življenjem v srcu. Hite po svojih poteh in se morda niti ne pogledajo, da se tu in tam srečajo pogledi, kakor bi se spraševali: kaj pa ti, kam pa ti? Pogleda človek človeku v oči in zdi se mu, da je zagledal del tujega življenja. Ni časa da bi obstajal ob njej, le včasih se ne hote ustavi pogled iz nasprotne strani zasije kakor odsev. Dvoje življenj se je srečalo. V trenutku sta se združili in razumeli. In včasih beži eno pred dru-

gim, kakor v plahi slutnji, a ne more pobegniti. Usojeno je: tam v tistih očeh, v tistem življenju, ki je prišlo mimo kot neznan del tujega življenja, je ležala skrita usoda in srce jo je začutilo. Tako hodijo ljudje po svetu kakor sence in se oživljajo na čudežen način, ko se srečujejo v pogledih svojih src.

To ji je prišlo na misel, ko se je začutila sredi oživljenih ulic in je videla, da se bliža Božič.

Izložbe so bile polne božičnih daril in ljudje so nekako radostno hiteli mimo trgovin.

»Bog ve, kam pojde za Božič?« je pomislila nehoti in se začudila tej misli.

»Zakaj jo zanima, kam hodijo tuji ljudje za Božič? Zakaj?«

Tudi tuji ljudje so znanci. Tudi on. Vrnila se je in šla počasi nazaj po ulici, kakor da se ji ne mudi domov. Zagledala je življenje okrog sebe, ker je bilo tudi že v njej. In ni vedela, zakaj se ji zdi svet naenkrat tako živ in lep, zakaj so ljudje sedaj tako radostni in veseli, zakaj se je vse tako čudno spremenilo. Začel je nalletavati sneg in veliki beli kosmi so plesali okrog žarnic in razsvetljenih oken ter se vsipali na ulice in ljudi. Prišla ji je v glavo nenadoma vabljiva misel:

»Kaj, ko bi sedaj?«

Zavila je po ozki ulici in videla počasi. Mrak je ležal nad njo in nje so v svitu slabotnih luči padale snežinke.

»Ko bi prišel...«

Ni ga bilo ves večer. Oblatavale so jo iste misli, vprašanja in odgovori. Vse se je igralo okrog nje in misel je vedno bolj resno padala na njeno srce. Naenkrat jo je obšla žalost in sama ni vedela

zakaj.

Ponoči je zapadel sneg. Drugi dan je bila ozka ulica pobeljena. Bila je vsa lepa, nova, kakor pot v čudodelne pravljice.

In prišel je. Zapazila ga je takoj, ko je zavil vanjo. Čutila je, da se ga je razveselila. Minile so mahoma vse mučne misli, ki so jo spremljale zadnje dni.

»Zakaj je prišel? Ali ne zato, da se srečata?«

Ko bi ne mislil nanjo, ne bi hodil tod domov, ko mu ni gaz narejena. Samo nekaj stopinj je kazalo, da so pred njima hodili že ljudje. Šla sta drug proti drugemu po lepem belem snegu in ko sta se srečala, je stopil on k steni, da je mogla iti mimo.

»Ko bi vedel, kako?...«

Kri ji je udarila v lice in srce je trepetalo v nekem neznanem hrepenenju po človeku, o katerem ne ve ne kdo je ne kaj je in odkod je. Le to ve, da ga je večkrat srečala in da bi ga v tistem trenutku objela in...

Stopila je urno po stopinjah in se ni ozrla, kajti čutila je, da je obstal in da gleda za njo.

In tedaj je bilo vse kot prej. Rdečica se je spremenila v bledost, srce je bilo normalno, bilo je vse kakor nekdanj. Srečavala sta se vsak dan in tako točno ob istem času v ozki ulici. Včasih jima je bilo že skoro neprijetno, ko sta se zagledala. On je hodil vsak dan mirno in zamišljeno svojo pot in ona je hitela mimo, kakor da se ji mudi na delo, ali domov in kakor da ne vidi človeka na cesti. Vse je šlo tako dan za dnem vse do božičnega večera.

Nista se dognala. Sveti večer ju je poklical in oba sta slišala ta klic. Ona

je sedela doma in nevzdržno hrepenenje jo je gnalo na ulico.

»Kam na cesto, sedaj na sveti večer, ko je vsak doma v svoji sobi pri svojem drevescu?«

Oblekla je plašč in lahko kakor srnica odrzela po stopnicah na ulico. Niti pomislila ni kam ne kod.

»Kaj hočem prav za prav? Kam grem?«

Naravnost po ozki ulici je šla. Pred njo se je svetilo mesto. In ko je zavila po ulici, ga je zagledala.

Naravnost proti njej je šel, kakor prej sto in sto krat in vendar se ni motila — pozdravil jo je.

»Kaj delam? Kaj se godi z menoj?« je vztrepetala v nejasni bojazni in je hotel pobegniti. Toda obstala je in se ni mogla ganiti z mesta. Odpovedale so ji vse moči. Samo čutila je, kako se je bližala njegova črna senca, čutila je toploto njegovih oči. Brez besede, razen pozdrava, kakor ves dolgi roman, je stopil k njej in jo objel, da se je skoro od čudne radosti in bolesti zgrudila na tla. Poljubljal jo je brez vprašanja, poljubljal je njene rosne lase in iskal je njenih ustnic...

»Ti, ti, ti...!«

Dvignila je obraz, ki se je zasvetil v jasnini božjih zvezd in brez besedi se mu je predala vsa, da je polnil s poljubi njene ustnice, ki so trepetale od vznemirjenja.

»Ti, ti, ti!«

Prazna je bila ozka ulica, ko sta šla z roko v roki proti njenemu stanovanju. Tiho in skrbno je odprla vrata in le samo on je slišal, kako je ključ zarožljaj v ključavnici...

Ptuj

Predavanje o zaščiti pred strupenimi plini je bilo te dni v dvorani častniške čitalnice v Ptuj. Predavala sta poročnik Žunkovič o splošnih obrambnih ukrepih v primeru napada sovražnih letal s strupenimi plini, profesor kemije na tukajšnji gimnaziji Gjeranovič pa je nazorno objasn timeraznih strupenih plinov; svoja tolmačenja je podprl s praktičnimi poizkusi. Številno občinstvo je z izrednim zanimanjem sledilo predavateljskima in se obema oddolžilo z odobravanjem. V kratkem bodo tudi v Ptuj praktične vaje za obrambo pred napadi iz zraka.

Izpitni cestarjev. Pri okrajnem cestnem odboru v Ptuj so bili 24. in 25. t. m. izpiti za banovinske cestarje. V izpitni komisiji so bili kot zastopniki banske uprave višji inženir Orel, inženir Peric in politično-upravni tajnik dr. Skubic. Od 14 kandidatov jih je napravilo izpit 10, od teh Anton Ribič s prav dobrim uspehom, štirje pa so bili zavrženi za eno leto.

Ptajska gasilska četa je dobila v zvezi z novim gasilskim zakonom nov upravni odbor. Odbor je le začasen in ima nalogo odpraviti v društvu nesoglasja, ki so prišla na površje na zadnjem občnem zboru, ki je bil radi tega tudi razpuščen, in razmere v četi dovesti v sklad z duhom novega gasilskega zakona. Predsednik v začasnem odboru je šolski nadzornik Capuder, poveljnik pa tovarnar inženir Celotti.

Gasilska župa za ptujski okraj je imela v nedeljo izredni občni zbor. Zastopane so bile vse čete župe. Zboru je predsedoval župni načelnik Kores. Podstarosta gasilske zveze v Ljubljani Muzek je tolmačil novi gasilski zakon. Zbora sta se udeležila tudi okrajni glavar dr. Bratina in mestni načelnik Jerše. Nato je bil izvoljen novi odbor, in sicer je novi predsednik Muzek iz Sv. Vida, podpredsednik pa Kolarič iz Ormoža.

Sport

Nacionalna liga. Razpored za nedeljo 3. decembra: v Zagrebu Hašk: Jugoslavija in v Beogradu BSK: Vojvodina.

SK Železnica, lahkoatletski sekcija. Sestanek srednjeprogašev bo v sredo 29. t. m. ob 19.30 v restavraciji Vollgruber na Frankopanovi cesti. Radi dogovora za tek osvobojenja udeležba strogo obvezna. Načelnik.

Avstrija: Škotska v radlu. Meddržavno nogometno tekmo med reprezentancama Avstrije in Škotske, ki se odigra jutri, v sredo 29. t. m., v Glasgowu, bo prenašala radiopostaja Dunaj, in sicer med 15. in 17. uro.

Nogomet v Varaždinu. Preteklo nedeljo je v Varaždinu gostoval prvorazredni SK Derby iz Zagreba, ki je odigral proti SK Slaviji prijateljsko tekmo. Zmagala je Slavija s 5:1 (3:0).

Železna cesta preko Kordiljerov

NAJDRAŽJA IN NAJZANIMIVEJŠA ŽELEZNICA SVETA.

Železniška proga preko južnih Kordiljerov spaja republiko Chile z republiko Argentino. Vožnja na tej progi je najdražja železniška vožnja na vsem svetu, in sicer velja vozovnica I. razreda iz Santiaga do Buenos Airesa, torej za razdaljo 1450 kilometrov, nič manj, kakor okrog 12.000 Din. Mimo tega je treba računati še horendne stroške za potni vizum in kmalu smo si na čistem, da nas stane vožnja v obeh smereh celo premoženje 30.000 Din.

Vozne cene so drage na eni strani zato, ker investicije, ki so bile pred 40 leti vlozene v to železnico, še vedno niso amortizirane. Stroški okrog polaganja tira so bili večji, kakor pri katerikoli železniški progi na svetu. Iz nižin in med nepreglednimi močvirji se vzpenja lokomotiva visoko gori v planine, pokrite z večnim ledom in snegom.

Kameniti oporniki in stebri, na katerih leže brezštevilni viadukti, so visoki ponekod celo do 300 metrov. Na drugi strani pa oni predeli, v katerih prevladujejo kondorji, niso primerni za železniški promet. Sneg pada včasih brez prenehanja kar po več tednov, ko pa prične kopneti, odnašajo snežni plazovi in močni hudourniki kar po cele odseke železniške proge, ki jih morajo nato mnogoštevilni delavski oddelki popravljati po več tednov. Zaradi teh in podobnih nevarnosti o kakem rednem prometu seveda ne more biti niti govora. Pov-

prečno prevozi z ene strani Kordiljerov na drugo stran vsako leto po petdeset železniških garnitur.

Vzpon na Kordiljere na čilski strani se pričinja v Los Andesu. Tam vlak zapuša bogato ravnino in se pričinja kolikor težak, toliko pa tudi počasen vzpon. Pojavlja se gol kamen in sleherni vegetacija izginja. V Caracali, najvišji in zadnji čilski železniški postaji, prodajalci vsiljivo ponujajo oranže, ki jih potniki zelo radi kupujejo, ker so haje preizkušeno sredstvo proti gorski bolezni.

V višini 3.500 metrov, kamor se vzpenje železnica po 300 km dolgi progi, je argentinska obmejna postaja s stražnico, carinarnico in udobno gostilno z vedno vrelinami in svežimi spageti. Vlak polzi nato še nadalje navzgor, medtem pa se vrši carinski pregled in pregled potnih listov s strani obmejnih organov argentinskih oblasti. Istočasno pa se prične tudi poslovanje mobilne črne borze, katere predstavniki si pridržujejo pri menjavanju denarja masne obresti.

Med prepiranjem, razgovorom in temperamentnimi pogajanjem za drage argentinske pesose prisopliha vlak na svojo najvišjo točko na vsej progi v višini 3.876 metrov. Še v daljavi kakih 200 km v zračni črti se vidijo zelene poljane, kmalu nato pa tudi bogati vinogradi najbogatejše argentinske pokrajine Mando-

Ginljiv roman generala in plesalke

V neki celici v državni kaznilnici v Santoni blizu Santadera v severni Španiji je zaprt jetnik, ki je nedvomno najnestrpnejše med vsem španskim prebivalstvom pričakoval izid nedeljskih parlamentarnih volitev. To je bivši general Sanjurjo, v neposredni bližini kaznilnice pa stanuje nekdanja slavna španska igralka Marija Tabernerjeva, rdečelasa andaluzijska lepota, žena generala, ki se je odrekla slave in svoje sijajne kariere, da le more preživati v bližini svojega nesrečnega moža in mu tako lajšati temno usodo. General Sanjurjo, junak iz španskomarške vojne, je obsojen na dosmrtno ječo zaradi veleizdaje. Gospa Tabernerjeva in general Sanjurjo sta se poznala in vroče ljubila že več let. Ko je bil general obsojen, je igralka zapustila Madrid in odšla v Santono, kjer se je v kaznilniški kapelici poročila z generalom. Nekdanja ljubljenska španskega občinstva stanuje sedaj v neki majhni, siromašni hišici v neposredni bližini kaznilnice in vsa njena sreča je v tem, da kuha vsak dan hrano za svojega moža in mu jo pošilja v kaznilnico, vsak deseti dan pa sme nesti kosilo tudi sama in se sestati z možem, General

Sanjurjo je spadal med najuglednejše španske osebnosti. Veliko število njegovih prijateljev in znancev ga obiskuje v Santoni, govoriti pa smejo z njim le redki izvoljenci. General Sanjurjo je kandidiral pri nedeljskih volitvah kot kandidat na neodvisni listi v Melilli v španskem Maroku in je bil tudi izvoljen. Zato je verjetno, da se mu bodo kmalu odprla vrata v zlato svobodo.

Bogate zlate poljane v severni Sibiriji. Po vesteh iz Moskve je bilo severno od Jakutske odkrito ob izlivu reke Anabare novo bogato področje zlata. Te nove zlate poljane je odkrila vzhodnosibirska geološka ekspedicija pod vodstvom Rožkova, ki jo je odposlal pred poldrugim letom Vzhodno-sibirski geološki trust. Ta ekspedicija je našla po dolgotrajnem in naporom delu v nepreiskanih krajih Sibirijske nove zlatonosne polje. Sodeč po prvih poskusih, je množina zlata v omenjenih krajih zelo bogata in se bo zato v najbližji bodočnosti te zemeljske zaklade pričelo eksploatirati v velikem slogu. Ekspedicija bo takoj nadaljevala, oduševljena po doseženih uspehih, svoje raziskovalno delo, ker je prepričana, da bo našla še na drugi novi zlatonosni polji, in sicer v krajih, kamor doslej še nikdar ni stopila človeška noga.

Naš novi roman

SEMISIRIS

ki bo opisoval življenje na celini Atlantidi pred potopitvijo na dno Atlantskega oceana in bo pričel izhajati v soboto 2. decembra, bo vzbudil gotovo še več zanimanja kakor »Oceanopolis«, delo istega domačega pisatelja Marija Skalana.

Samo enkrat se vam nudi tako ugodna prilika spoznati bajni svet predtopnih dni človeštva, in samo za 10 Din na mesec, kolikor stane naročnina za najcenejši dnevnik Jugoslavije, za »Večernik«.

Povejte to vsem, ki ga še nimajo, da ga nemudoma naročite!

»Semisiris« mora čitati vse, mlado in staro, revno in bogato!

Nehote preletel Rokavski preliv

Mladi, komaj 22letni angleški bogataš Allan Sparling je te dni dokončal pilotsko šolo v Doveru. Ko je polagal končni pilotski izpit, je dobil nalogo odelati na veliko angleško letališče v Lympu. Med poletom pa je izgubil orientacijo in tako plul na slepo nekaj ur po meglenem ozračju. Naposled je zagledal pod seboj že v trdi noči svet nekega mesta, nakar se je pričel spuščati. Nikakor pa ni mogel najti signalnih luči kakega aerodroma, čeprav je bil prepričan, da je nad svojim ciljem, mestom Lympu. Ker je bil že pri koncu z bencinom, se je drzno spustil na tla kar sredi velike prometne ceste sredi mesta in srečno pristal. Tudi noben pasant po čudežnem naključju ni bil poškodovan, čeprav je nenadni pristank letala sredi mesta povzročil ogromno razburjenje in strah. Kako pa se je mladi pilot začudil, ko je zvedel, da je nevede preletel Rokavski preliv in pristal sredi francoskega mesta Calaisja.

Salama kot obrambno orožje.

Nekemu kmečkemu mladeniču iz Parthenkirchena na Bavarskem se je pripetilo te dni nenavaden slučaj. Ko se je zvečer vračal skozi izredno temni predmestni del, ga je v temi nenadoma napadel neki neznanec z nožem in zahteval od njega denar. K sreči pa je imel mladenič v svojem oprtniku dolg kos salame, ki jo je kupil v mestu. Urno je zgrabil to salamo in udaril z njo roparja z vso silo po glavi še prej, preden ga je napadalec mogel zabosti. Udarec s salamo je bil tako krepak, da je ropar takoj obrnil hrbet in se spustil v beg.

Mali oglasi

Razno

GRAJSKA KLET. Od 1. decembra dalje abonma po karti mesečno Din 450.—, 4549

Stanovanje

TRISOBNNO STANOVANJE oddam s 1. januarjem v ogeljni vili Koroščeve—Vilharjeva ulica. 4536

STANOVANJE, sobo in kuhinjo, v Zgornjem Radvanju, oddam za 130 Din. Vprašati: Magdalenska ulica 23, pritličje. 4541

STANOVANJE, 3—4 sobe, po možnosti v sredini mesta, se išče do 1. januarja. Naslov v upravi »Večernika«. 4545

Prodaj

ZEPHIR PEČ na prodaj. Na ogled v Veliki kavarni. 4547

DVE POSTELJI.

skoraj novi, z vložkom, zelo poceni na prodaj. Magdalenska ulica 23. pritličje. 4540

UGODNA PRILIKA

za 1. december! Na prodaj oficirska uniforma. Vprašati v kavarni Senica. Tattenbachova ulica od 13. ure naprej. 4548

ZA MIKLAVŽA
NAJLJUBŠE DARILLO MLADINIJUTROVE
MLADINSKE
KNJIŽICE

DOBITE JIH PO 12 DIN V UPRAVI »JUTRA« IN »VEČERNIKA« MARBOR, GOSPOSKA ULICA 11

Poceni blago

za revne ljudi dobite samo v Trobinovem bazarju

Spomnite se CMD

Sobo odda

DIJAK išče sstanovaleca. Tvorniška cesta 24. stopnice, levo. 4544

DVE OPREMLJENI SOBI.

eventuelno z oskrbo ali uporabo kuhinje, oddam. Sprejmejo se tudi dijaki. Koroščeve ulica 33. 4543

OPREMLJENO SOBO

oddam. Cvetlična ulica 21. I. nadstropje. 4539

Oglašujte!

Lepo in praktično miklavžev darilo je ovoj

PISEMSKEGA PAPIRJA

Za mal denar napraviš mnogo veselja

Veliko izbiri pisemskega papirja po mali ceni dobiš v

Knjigarni in papirnici Tiskovne zadrage Maribor, Aleksandrova cesta 13